

RIKSDAGENS

PROTOKOLL

Nr 5

FÖRSTA KAMMAREN

1963

1—8 februari

Debatter m. m.

Tisdagen den 5 februari

Sid.

Utsträckt motionstid i vissa ärenden 4

Fredagen den 8 februari

Interpellation av herr Nilsson, Ferdinand, ang. det svensk-danska
jordbruksavtalet 6

Fredagen den 1 februari

Kammaren sammanträdde kl. 14.00.

Justerades protokollen för den 25 och 26 nästlidne januari.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 24, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

Anmälades och bordlades

dels följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m.; samt

nr 26, med förslag till förordning om inkomstbeskattning av fideikommissbo, m. m.;

dels ock Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade skrivelse nr 30, med redogörelse för behandlingen hos Kungl. Maj:t av riksdagens skrivelser.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 14.02.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Tisdagen den 5 februari

Kammaren sammanträdde kl. 16.00.

Fru *Wallentheim* anmälde, att hon infunnit sig vid riksdagen.

Justerades protokollet för den 30 nästlidne januari.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare

Med stöd av bifogat läkarintyg anhåller jag härmed om ledighet från riksdagsarbetet för tiden intill den 28 februari 1963.

Stockholm den 31 januari 1963

Nils-Eric Gustafsson

Härmed intygas att herr *Nils-Eric Gustafsson*, född den 30/12 1922, från Byske, sedan den 29/1 1963 är intagen å medicinska kliniken Karolinska sjukhuset på grund av melaena och kan väntas bliva sjukskriven minst hela februari 1963.

Stockholm den 31/1 1963

Richard Hellström

Med. Dr.

Den begärda ledigheten beviljades.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m.

Ang. utsträckt motionstid i vissa ärenden

Föredrogs Kungl. Maj:ts proposition nr 26, med förslag till förordning om inkomstbeskattning av fideikommissbo, m. m.

Ordet lämnades på begäran till herr *VIRGIN* (h), som anförde:

Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att kammaren ville besluta att tiden för avgivande av motioner i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m., och 26, med förslag till förordning om inkomstbeskattning av fideikommissbo, m. m., måtte med hänsyn till ärendenas omfattning utsträckas till det sammanträde, som infaller näst efter femton dagar från det propositionerna kom kammaren till handa, d. v. s. första plenum efter lördagen den 16 innevarande februari.

Sedan överläggningen ansetts härmed slutad, hänvisades den nu föredragna kungl. propositionen till bevillningsutskottet.

På särskild proposition beslöt kammaren, med bifall till herr *Virgins* därom framställda yrkande, medgiva, att tiden för avgivande av motioner i anledning av Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, nr 26, samt Kungl. Maj:ts proposition nr 5 utsträcktes till det sammanträde, som infölle näst efter femton dagar från det propositionerna kommo kammaren till handa.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse nr 30, med redogörelse för behandlingen hos Kungl. Maj:t av riksdagens skrivelser.

Anmälades och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 27, angående godkännande av 1962 års internationella kaffeavtal; och

nr 28, med förslag till vissa kreditgarantier åt svensk varvsindustri, m. m.

Anmäldes och bordlades en av herr *Carlsson, Eric*, under sammanträdet till herr talmannen avlämnad motion, nr 565, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 12, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 och 4 §§ lagen den 25 maj 1962 (nr 392) om hustrutilllägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension, m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 16.05.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Fredagen den 8 februari

Kammaren sammanträdde kl. 14.00; och dess förhandlingar leddes av herr andre vice talmannen.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott motionen nr 565.

Justerades protokollet för den 1 innevarande månad.

Anmäldes och bordlades

konstitutionsutskottets memorial nr 1, i anledning av att motionerna I: 189 och II: 113 om allmän flaggning å valdag hänvisats till konstitutionsutskottet;

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare

bevillningsutskottets betänkande nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av avtal mellan Sverige och Österrike för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å kvarlåtenskap;

Undertecknad anhåller härmed om tjänstledighet från riksdagsarbetet från och med måndagen den 11 februari tills vidare för att som svensk delegat följa förhandlingarna inom FN:s nedrustningskommitté i Genève.

Stockholm den 7 februari 1963

Alva Myrdal

Den begärda ledigheten beviljades för den tid, som åtginge för uppdragets fullgörande.

bankoutskottets utlåtande nr 3, angående verkställd granskning av riksdagsbibliotekets styrelse och förvaltning;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning;

nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning; och

Föredrogs och hänvisades till utrikesutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 27, angående godkännande av 1962 års internationella kaffeavtal.

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.; samt

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 28, med förslag till vissa kreditgarantier åt svensk varvsindustri, m. m.

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat

Interpellation ang. det svensk-danska jordbruksavtalet

II till riksstaten för budgetåret 1962/63, såvitt propositionen avser jordbruks-ärenden;

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar, m. m.; och

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan, m. m.

Interpellation ang. det svensk-danska jordbruksavtalet

Herr NILSSON, FERDINAND, (cp) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Såväl vid tillkomsten av det s. k. svensk-danska jordbruksavtalet som vid senast förflutna höstriktsdag tilldrog sig detta viss uppmärksamhet inte minst med tanke på det svenska jordbruket och dess avtal med statsmakterna. Detta i första hand med hänsyn till de risker som vid internationellt spänt läge kan vara förbundna med att vårt land traktatsmässigt överlåter åt en främmande makt förbunden med ett av stormaktslägren att svara för en viss del av svensk folkförsörjning. Därvid har särskilt observerats att i traktaten klart anges dels att Sverige icke självt skall komma att tillgodose sitt eget behov av de livsmedel det gäller dels också att Danmark torde komma att bevara och även utvidga sin export av jordbruksprodukter hit.

I interpellationssvar i höstas gav jordbruksministern uttryck åt uppfattningen att den danska exporten hit närmast avsåg att fylla behov som svenskt jordbruk icke kunnat tillgodose.

Jordbruksministern hänvisade även till att vi har fri import till vårt land som endast hindras av importavgifterna. Av särskilt intresse i sambandet blir därför uppgiften att när danskarna ökar sin jordbruksexport hit från 58,3 milj. kr. budgetåret 1960/61 till 77,9 milj. kr. budgetåret 1961/62 hade den svenska utbetalningen av till jordbruksregleringskostnader avsedda medel genom beslut i augusti 1962 ökats från 10 till 20

milj. kr. Detta blir ur jordbrukets synpunkt knappast uppbyggligare därav att såsom ett ytterligare skäl för utbetalning av den svenska jordbruksregleringens medel anförts att importavgifterna — det svenska jordbrukets enligt avtal tillförsäkrade skydd — på grund av avtalet höjts. I praktiken innebar detta att det avtalsenliga skyddet på ifrågavarande avsnitt i samma utsträckning sättes ur spel. Hur pass stor höjningen skall komma att bli under året 1962/63 om detta system skall fortsätta är givetvis svårt att säga på förhand.

Jag framhöll då att, låt vara att det rör sig om mindre poster, så kan dock verkan därav vara känslig nog med hänsyn till jordbrukets försämrade läge. Och det är fråga om en växande, som jag då befarade, *ständig* växande del av den marknad som enligt sexårsavtalet borde vara i första hand tillförsäkrad en inhemsk produktion.

Jordbruksminister Holmqvist yttrade i detta sammanhang:

»Det finns inte en utveckling i den riktning som herr Nilsson talar om, nämligen att importen från Danmark skulle utgöra något allvarligt hot mot det svenska jordbruket och dess avsättning av sina egna produkter.»

Ett visst intresse tilldrager sig den s. k. Kungälvpolitiken och det därpå grundade danska jordbruksavtalet även ur annan synpunkt. Jordbruksminister Holmqvist erinrade i höstas om att danskarna ställt som villkor för sin anslutning till EFTA-avtalet favörer på det svenska jordbrukets bekostnad. Faktum är väl också att det var med sådana eftergifter som fördelar köptes för den svenska exportindustriens räkning. Jordbrukets ställning som eftersatt näring i jämförelse med industrien har klart inskrivits i sexårsavtalet. Likväl är det jordbruket som får bära belastning för att vinna fördelar åt industrien.

De konstitutionella förutsättningarna för att regeringen skall kunna utan riksdagens hörande fördubbla utbetalningarna av svenska jordbruksregleringsmedel till de danska konkurrenterna förtjänar väl även någon belysning.

Interpellation ang. det svensk-danska jordbruksavtalet

Vad som gjort dessa frågor aktuella ånyo är inte bara det svenska jordbrukets situation just nu utan också ett märkligt uttalande i svensk press av den danske jordbruksministern Karl Skytte. Redan för ungefär ett halvår sedan signalerade uttalanden från dansk sida i sådan riktning. Nu anges att omfattande danska förslag är att vänta i samband med EFTA-förhandlingar, som ur svensk-dansk synpunkt skulle innebära sänkning av danska industritullar samt dansk kompensation — fortfarande på det svenska jordbrukets bekostnad. Vad danskarna närmast åsyftar är ökade möjligheter till export av nötkött till Sverige samt att detta skall underlättas genom sänkning eller helt slopande av de i sexårsavtalet normerade importavgifterna.

Här är det fråga om ett område där svenskt jordbruk bör kunna ha alla förutsättningar att helt eller i all väsentlighet tillgodose det inhemska behovet. Den danske jordbruksministern synes icke hysa någon tvekan om att han icke skall kunna få framgång för sina synpunkter. I svensk press säger man sig även ha »erfarit» att den svenska regeringen ånyo skall visa sig beredvillig att tillmötesgå danska anspråk.

Det måste framstå som beklagligt om sådana uttalanden och rykten skall få utan gensaga påverka en redan förut irriterad svensk opinion. Det framstår som önskvärt att från regeringens sida klara besked ges *dels* angående hur pass bunden man kan vara av åtaganden i samband med Kungälvförhandlingarna att åter och åter låta svenskt jordbruk belastas av medgivanden för att köpa fördelar åt exportindustrien *dels* också hur man bedömer det svenska jordbrukets läge inför kommande uppgörelser i samband med EFTA-avtalets utveckling.

I anledning härav hemställer jag om första kammarens medgivande att till statsrådet och chefen för jordbruksde-

partementet få framställa följande fråga.

Vill statsrådet för kammaren lämna upplysningar angående de s. k. Kungälvförhandlingarna och det svensk-danska jordbruksavtalet ägnade att klarlägga vilka åtaganden nu och för framtiden därigenom gjorts i fråga om det svenska jordbruket och dess inhemska avsättningsmöjligheter ävensom i vilken mån överensstämmelse kan anses föreligga mellan dessa åtaganden och jordbrukets gällande sexårsavtal samt däri normerade system med importavgifter?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågakvarande frågor finge framställas.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr andre vice talmannen avlämnade motioner:

nr 566, av herr *Lundström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 12, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 och 4 §§ lagen den 25 maj 1962 (nr 392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension, m. m.;

nr 567, av herr *Lundström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 12, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 och 4 §§ lagen den 25 maj 1962 (nr 392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension, m. m.; samt

nr 568, av herr *Kaijser*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 13, med förslag till lag angående ändring i lagen den 27 juli 1954 (nr 579) om nykterhetsvård, m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 14.10.

In fidem

K.-G. Lindelöw